

ခရစ်ယာန် သာသနာပြု စစ်ဆင်ရေး ပထမအကြိမ်တွင်း မျိုးပြုတ်သတ်ဖြတ်မှု

ဂျေရုဆလင်အား သိမ်းပိုက်ပြီးနောက် ခရစ်ယာန် သာသနာပြုများက အစုလိုက် အပြုံလိုက် မျိုးဖြုတ်သတ်ဖြတ်များကို ဆက်တိုက်ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထို့နောက်လများတွင် မွတ်စလင်များမှာ ကလေးလူကြီး ကျားမ ခွဲခြားခြင်းမရှိ အစုလိုက် အပြုံလိုက် ရက်စက်စွာ သတ်ဖြတ်ခံရပြီး။ ဂျူးဘုရားကျောင်းသို့ ဝင်ရောက်ခိုလှုံသော ဂျူးများသည်လည်း လူရော ကျောင်းပါ မီးရှို့သတ်ခြင်းကို ခံလိုက်ရသည်။ မွတ်စလင်နှင့် ဂျူးမှ အလွန်အနည်းငယ်သာ ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်ခဲ့ရသည်။ မြို့အရှေ့ပိုင်းနေ ဒေသခံ ခရစ်ယာန်များမှာမူ ပြည်နင်ခြင်းကို ခံလိုက်ရသည်။

ဂျူးများသို့ ကရူးဆိတ်

ပထမ ကရူးဆိတ် (ခရစ်ယာန် သာသနာပြု) မှုကို စတင်ခဲ့သည့် ပြင်သစ် နှင့် ဂျာမဏီတို့သည် ဂျူးအသိုင်းအဝိုင်းများအား အကြီးအကျယ် ဖျက်ဆီး သတ်ဖြတ်ခဲ့သည်။ ဂျူးများမှာ ယေရှုခရစ်အား ကားစင်သတ်ခဲ့သူများ ဖြစ်ကြောင်း အကြောင်းပြချက်ဖြင့်- ၎င်းတို့အား မွတ်စလင်များကဲ့သို့ သတ်မှတ်ကာ သတ်ဖြတ်လေတော့သည်။ ခရစ်ယာန်များက ဂျူးတို့အား အေဒီ ၈၈၈ ခုတွင် မင့်စ် ဒေသ၌လည်းကောင်း၊ ၉၉၂ ခုနှစ်တွင် လင်းမွတ်စ်ဒေသ၌လည်းကောင်း၊ ၁၀၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် ခရစ်ယာန် စစ်တပ်များမှ ဂျူးဆန့်ကျင်ရေးများ အကြီးအကျယ် ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းများသည် လည်းကောင်း၊ ၁၀၆၆ ခုနှစ်တွင် တရီးခံဒေသမှ ဂျူးတို့အား အကုန်အစင်မောင်းထုတ်ပစ်မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ခဲ့စဉ်ကလည်းကောင်း - ခရစ်ယာန် သာသနာသို့ ကူးပြောင်းရမည်ဟု အတင်းအဓမ္မပြုခဲ့ချေ။^၁ သို့သော် ပုပ်ရဟန်း အာဘန် ၂ က ပထမ ကရူးဆိတ်အား ကြေငြာခဲ့သည်မှစ ဂျူးတို့အား အကြီးနိပ်စက်ခဲ့သည်အပြင် ခရစ်ယာန်သို့ မကူးပြောင်းသူများ မျိုးပြုတ်သတ်ဖြတ်ခဲ့တော့သည်။

ဘောင်အီလီယွန် ဝှဒ်ဖာရီ၏ စစ်ခရီးစဉ်တွင် ကားစင်ခဲ့သော ဂျူးတို့အား သွေးကြွေးဆပ်ခြင်း အဖြစ် ဂျူးမှန်လျှင် ကျူးပင်ခုတ် ကျူငုတ် မကျန်စေရန် အကုန်ရှင်းဟု ကြွေးကြော်လျက် ဂျူးတို့အား မျိုးပြုတ်သတ်ဖြတ်ကာ ပိုင်ဆိုင်သမျှကိုလည်း မီးရှို့ဖျက်ဆီးခဲ့လေသည်။^၂

ဂန်းဘဲလောက်မှ ဆီဂျီဘတ်က "ဘုရားသခင်၏ ကိုယ်စားပြု စစ်ပွဲတွင် ဂျူးတို့အား သာသနာပြောင်းစေခဲ့သည်။ ဘာသာပြောင်းခြင်းအား ခုခံခဲ့သူတို့အား ဥစ္စာသိမ်း မျိုးဖြုတ်သတ်ဖြတ်လျက် မြို့များမှ သုတ်သင်ရှင်းလင်းခဲ့သည်။" ဟု ရေးသားထားပေသည်။^၃

ဂျူးတို့အား စတင်သတ်ဖြတ်မှုကို ပြင်သစ်ပိုင် မင့်စ်ဒေသမှ စတင်ခဲ့သည်။ ၁၀၉၅ ဂျူလိုင်လတွင် ရိုင်းလင်းနယ် (နီးအာစ်၊ ပယ်လင်ဟိုဗင်၊ အလ်တင်နာ၊ ဇင်တာ နှင့် မိုစ် တို့မှာ မြောက်ဘက် အဓိက ထွက်ရာဒေသ)၌ ဂျူးမြို့ရွာတို့အား တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုမှ ဂျူးတစ်ချို့မှာ အရှေ့ဘက်ဆီသို့ လွင့်စင်ထွက်ပြေး လွတ်မြောက်ခဲ့သည်။^၄

ပုပ်ရဟန်း၏ သာသနာပြု စစ်တပ် ရိုင်းနယ်သို့ရောက်သောအခါတွင် ဂျူးထံမှ အတင်းဆက်ကြေး တောင်းခဲ့သည့် အပြင် ဂျူးပိုင် ပစ္စည်းများအား အတင်းအဓမ္မလုယူ ဖျက်ဆီးခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဂျူးတို့အား အတင်းအဓမ္မ ခရစ်ယာန်ထဲသို့ သွပ်သွင်းခဲ့သည်။^၅

၁၀၉၆ နွေဦးပေါက်ရာသီ၌ ကရူးဆိတ်ခေါ် ခရစ်ယာန် သာသနာပြု လုပ်ရန် လှုံ့ဆော်အားဖြည့်ခံရသော သူရဲကောင်းတို့မှာ ပြင်သစ်နှင့် ဂျာမဏီအနို့ ဂျူးဆန့်ကျင်ရေးများဖြင့် စတင် ယမ်းမွှေးခဲ့လေသည်။ ခရစ်ယာန်ဘုန်းကြီး ဖော့က်လ်မာ၏ ကရူးဆိတ်တပ်ရင်းမှာ မဂ်ဒီဘာဂ်မှ ဂျူးတို့ ညှင်းပန်းသတ်ဖြတ်ခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်း- ၁၀၉၆ ခု မေ ၃၀ ရက်တွင် ပရူဂ်နှင့် ဝိုဟီးမီးယား ဒေသမှ ဂျူးတို့အား ညှင်းပန်းသတ်ဖြတ်ခဲ့သည်။

ဘုန်းတော်ကြီး ဝတ်ချွတ် ဦးဆောင်သော သာသနာပြု ကရူးဆိတ်တပ်မှ ရိုင်းလင်း၊ လိုရိန်းမှ တစ်ဆင့် ဟမ်ဂေရီထဲသို့ ဝင်ရောက်သွားလျက် ဂျူးနယ်မှတ်သမျှအား ချေမှုတ်ပစ်ခဲ့သည်။ ဟန်ဂေရီယန် ဘုရင် ကိုလိုမန်မှ တားဆီးသော်လည်း မနိုင် နင်းတော့ဘဲ- ဒေသတစ်ခုလုံး အလောင်းနှင့် သွေးများဖြင့်သာ ပြည့်လျှံကျန်ခဲ့တော့သည်။

၁။ Salo Wittmayer Baron (1957). *Social and Religious History of the Jews, Volume 4*. Columbia University Press

၂။ Patrick J. Geary, ed (2003). *Readings in Medieval History*. Toronto: Broadview Press.

၃။ Norman Golb (1998). *The Jews in Medieval Normandy: a social and intellectual history*. Cambridge, United Kingdom: Cambridge University Press.

၄။ John France (1997). *Victory in the East: A Military History of the First Crusade*. Cambridge University Press, 1994. p. 92.

၅။ Max I. Dimont (1984). *The Amazing Adventures of the Jewish People*. Springfield, NJ: Behrman House, Inc..

၆။ T. A. Archer (1894). *The Crusades: The Story Of The Latin Kingdom Of Jerusalem*. G.P. Putnam Sons.